

EKONOMİ RAPORU

 TURKISH BANK
Ekonomik Araştırmalar Bölümü

Mayıs 2014

İÇİNDEKİLER

Kilometre Taşları, <i>Ege CANSEN</i>	1
Sui Generis, <i>Tuğrul BELLİ</i>	2
Bütçe ve Kamu Finansmanı	3
Ödemeler Dengesi ve Dış Ticaret	4
Üretim ve Büyüme	5
Enflasyon ve Faizler.....	6
Parasal Göstergeler.....	7

KILOMETRE TAŞLARI

EGE CANSEN

DEVALÜASYON, ENFLASYON DOĞURUYOR

Merkez Bankası Başkanı'nın da beklediği üzere enflasyon, Nisan ayında da yükseldi. Neredeyse % 10'a geldi. Başkan Başçı, yaptığı konuşmalarda enflasyondaki artışın Haziran'a kadar devam edeceğini zaten söylüyordu. Demek ki; ortada öngörülmeleyen bir durum yok. Artık hepimiz Türkiye'de enflasyon artışının döviz fiyatlarındaki artışı izlediğini yaşayarak öğrendik. Bu son artışların da Ocak ayı sonlarına doğru dolar fiyatının 2,39'a kadar çıkmasının bir sonucu olduğu kesin.

Türkiye'de yapılan gözlemler, %10'luk bir devalüasyonun, bunu izleyen aylarda % 1,5'luk bir enflasyon artışına sebep olduğunu gösteriyor. Ocak ayı ortalama döviz fiyatlarına göre son 5 ayda devalüasyon % 20'yi ((2,30-1,85)/2,30)) bulmuştu. Bu durumda enflasyonda % 3'lük (2 çarpı 1,5) bir artış kaçınılmazdı. Aynen öyle oldu.

Şimdi dolar fiyatı geriledi. Soru şu: Acaba enflasyon düşer mi? Merkez Bankası düşmesini bekliyor. Onun için yılsonunda enflasyon % 7,5'a iner diyor. Eğer dolar fiyatı (parite pek değişmeden) 2,15'in altında kalırsa, benim de kanaatim enflasyonun düşeceği yönündedir. Sorun: Cari açık ne olacak? Merkez Bankası düşecek diyor. Benim tahminim düşmeyeceğidir.

BATIDA GELİR EŞİTSİZLİĞİNDEKİ ARTIŞ VE OLASI ÇÖZÜMLERİ

Herhalde iktisat bilimi dünyasında son senelerde Thomas Piketty'nin "21. Yüzyılda Sermaye" (Capital in the 21st Century) adındaki 700 sayfalık çalışması kadar ses getiren bir eser olmamıştır. Bu ilginin başlıca sebebi kitabın ana konusu olan gelir eşitsizliğinin son Büyük Resesyon'dan beri Batı dünyasında önemli bir gündem maddesini oluşturması. Diğer ilginç bir nokta da bu ilginin Piketty'nin bir Fransız olmasına ve kitabının sadece 1.5 ay önce İngilizce'ye tercüme edilmiş bulunmasına rağmen oluşmuş olması. (Fransız ve de Fransızca yazan bir akademisyen olması önemli çünkü diğer pek çok disiplinde olduğu gibi (hatta çoğundan daha fazla oranda) ekonomi bilimi İngilizce hegemonyasındadır.) Bu kısa sürede kitap Amazon'da 200 bin adet sattı ve stoklar da tükenmiş durumda.

Piketty genç bir akademisyen olmasına karşın aslında ekonomi dünyası tarafından bilinmeyen bir isim değil. 1901-1998 yılları arasında Fransa'daki gelir dağılımının gelişimini inceleyen gene dev boyutlarda bir kitabı 2001 yılında yayınlanmıştı. O kitapta geçen asır başında milli gelirin 7 katına ulaşan Fransa milli servetinin savaş yılları olan 1914-1945 yılları arasında 3 kata kadar gerilediğini, ancak sonrasında (ve 1990 yılından sonra hızlanarak) yeniden 6.5 katına kadar ulaştığını ortaya koymaktaydı. Geçen asır başı ile bu asır başı arasındaki tek fark ise geçen asır başında milli servetin büyük kısmını zirai alanların oluşturmasına karşılık, son dönemde milli serveti büyük ölçüde konut sahipliğinin oluşturmuş olması. Piketty Fransa'da gelir dağılımında sadece milli servetin azaldığı 1914-45 yılları arasında kısmi bir düzelmeye görüldüğü, ancak bunun sebebinin ise savaş yıllarındaki yüksek enflasyon ve o dönemlerde zengin kesimden alınan yüksek oranlı servet vergileri olduğu sonucuna varmakta.

Piketty'nin gerek önceki çalışmalarında, gerekse de analizlerini 20 küsur ülkeye ve 300 senelik bir zaman periyoduna yaydığı son çalışmasındaki ana tezi ise "normal zamanlarda kapitalin getirisinin (r) ekonominin büyüme hızının (g) üzerinde kalması nedeniyle milli servetin sermaye sahiplerinde toplanması ve gelir eşitsizliğinin artması". Bu noktada gelişen teknoloji ile birlikte sermayenin getirisinin işgücüne göre yükseldiği ve bunun da gayet normal bir gelişme olduğu söylenebilir. Ancak, Piketty'nin iddiası bizi servetin servet kazandırdığı, yani işgücü getirisinin yüksek olduğu durumlarda bile sermayenin getirisinin daha yüksek kalmaya devam ettiği. (Bu arada Piketty'nin servet ve sermayeyi tek bir kavram olarak ele aldığı belirtilmekte yarar var.)

Piketty'nin verdiği ilginç (ve İstanbul bağlamında bizi de ilgilendiren) bir örnek ise Paris'teki yeni arazi darlığı ve imar planlarının getirdiği kısıtlamalar nedeniyle konut fiyatlarındaki artış ve bunun servet etkisi. (Bizde de konut değerlerinde oluşan rantsal artışın vergilendirilmesi gündemde. Ancak bunun görüldüğü kadar kolay olmadığını söyleyebiliriz.

Piketty'nin gelir eşitsizliğindeki artışa karşı çözüm önerisi aslında basit ve bildik bir politika: Sermayenin mutlak olarak yüksek ve aynı zamanda da kademeli olarak yükselen oranlarda vergilendirilmesi. Ancak özellikle gelir eşitsizliğinin daha düşük olmasını beklediğimiz demokratik rejimlerde son 30 yıldır tersine bir trend gözlemlenmekte. Bu olguya, bu ülkelerde zenginlerin kendi çıkarlarına uygun ekonomik politikaları (düşük gelir vergisi oranı gibi) siyasetçilerden "satın almaları", sermaye hareketlerinin küreselleştiği bir ortamda bir ülkenin vergileri azaltması durumunda diğer ülkelerin de paralel şekilde azaltmaya gitmek zorunda kalmaları, ve toplumda yüksek oranlı vergilendirmenin büyüme hızını düşürdüğü gibi (doğruluğu kanıtlanmamış) bir algının varolması şeklinde bazı açıklamalar getirilebilir.

Bu tartışmalar bizim ülkemizi ise henüz o kadar da ilgilendirmemekte. Ancak 2007 yılından beri geçen 6 yılda gelir dağılımında kayda değer bir gelişme söz konusu olmadığını da hatırlatalım. (TUİK'e göre 2007 yılında 0.406 olan Gini katsayısı 2012 yılında 0.402 olarak gerçekleşmiş. Bu katsayıdaki azalma gelir dağılımında düzelmeye anlamına gelmekte.) Özellikle, hanehalkı borçluluğunda görülen hızlı yükseliş, ranta dayalı ekonomik aktivitelerde gözlemlenen artış ve milli gelir büyümesinde görülen yavaşlama gibi nedenlerle, önümüzdeki dönemlerde gelir dağılımında yeniden bir bozulma görülmesi çok da şaşırtıcı olmayacaktır.

t.belli@turkishbank.com

BÜTÇE VE KAMU FİNANSMANI

Mart'ta harcamalara bir miktar "gaz" verilmiş

- Mart'ta bütçe gelirleri %29, faiz-dışı giderler ise %24.6 artış gösterdi. İlk 3 ay sonunda ise gelirler %10.8 artarken, faiz-dışı gider artışı %15 oldu. Sene sonuna kadar bu trendin devam etmesi durumunda bütçe açığı 50 milyar TL'ye kadar çıkabilir. Ancak gene de açığın milli gelire oranı kritik seviye olan %3'ün altında kalacaktır.
- Bütçe gelirlerinde "faizler, paylar, cezalar" kaleminde %222'ye varan dikkat çekici bir artış söz konusu. Bu artış belde belediyelerinden geri alınan (nakit-dışı) ödeneklerden oluşuyor. (Bu nedenle bütçe rakamları ile Hazine nakit gerçekleştirmeleri arasında bu ay TL 2.5 milyara yakın bir fark oluşmuş durumda.)
- Personel giderleri yüksek oranlı artışını sürdürürken (%18.1), geçen ay azalan cari transferler kalemi bu ay gene %19.4 gibi çok yüksek bir oranda artış göstermiş durumda. (SGK açıkları hâlâ kontrol altına alınabilmiş değil.)

	2013 Mart	2014 Mart	Artış	2013 Oca-Mart	2014 Oca-Mart	Artış
Harcamalar	30,156,800	37,059,531	22.9%	95,037,413	105,816,742	11.3%
1-Faiz Hariç Harcama	25,227,569	31,429,420	24.6%	79,889,241	91,845,221	15.0%
Personel Giderleri	7,533,352	8,897,562	18.1%	25,093,263	29,384,004	17.1%
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	1,255,647	1,504,180	19.8%	4,234,374	5,036,538	18.9%
Mal ve Hizmet Alımları	2,218,863	2,754,956	24.2%	5,400,380	6,360,624	17.8%
Cari Transferler	11,925,892	14,241,267	19.4%	37,936,129	41,641,093	9.8%
Sermaye Giderleri	1,383,034	2,814,259	103.5%	4,113,459	5,666,634	37.8%
Sermaye Transferleri	242,647	497,687	105.1%	386,510	1,004,676	159.9%
Borç Verme	668,134	719,509	7.7%	2,725,126	2,751,652	1.0%
2-Faiz Harcamaları	4,929,231	5,630,111	14.2%	15,148,172	13,971,521	-7.8%
Gelirler	24,767,965	31,967,672	29.1%	94,140,349	104,299,897	10.8%
1-Genel Bütçe Gelirleri	23,685,476	30,640,225	29.4%	90,772,278	100,250,165	10.4%
Vergi Gelirleri	21,323,178	22,864,937	7.2%	77,351,212	85,094,731	10.0%
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	477,360	596,229	24.9%	1,561,137	2,383,649	52.7%
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	103,941	239,628	130.5%	444,103	672,087	51.3%
Faizler, Paylar ve Cezalar	1,485,867	4,793,306	222.6%	6,379,721	8,456,385	32.6%
Sermaye Gelirleri	277,599	1,514,363	445.5%	4,999,236	2,972,106	-40.5%
Alacaklardan Tahsilat	17,531	631,762	3503.7%	36,869	671,207	1720.5%
2-Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	936,403	1,162,796	24.2%	2,131,449	2,645,467	24.1%
3-Düzen. ve Denet. Kurumların Gelirleri	146,086	164,651	12.7%	1,236,622	1,404,265	13.6%
Bütçe Dengesi	-5,388,835	-5,091,859	-5.5%	-897,064	-1,516,845	69.1%
Faiz Dışı Denge	-459,604	538,252	-217.1%	14,251,108	12,454,676	-12.6%

- Mart ayında dahilde alınan KDV artış oranında dikkat çeken bir azalma söz konusu. Ancak detaylara bakıldığında bunun tahsilatın düşük olmasından kaynaklandığı görülmekte. (2013 Mart'ında tahsilat/tahakkuk oranı %97.7 iken bu sene %84.5'e gerilemiş.)
- Mart'ta petrol ve doğalgaz ÖTV'sindeki gerilemenin devam ettiği görülüyor. Her ne kadar bu ay bu kalemden tahsilat miktarı tahakkukun üzerine çıksa da (BOTAŞ bazı geçmiş borçlarını ödüyor olabilir) tahakkuk eden miktar 2013 Mart'ının altında. Motorlu taşıtlarda ÖTV'sindeki düşük artış oranı bir sürpriz değil. Dayanıklı tüketimde bir miktar artış görülmesi ise olumlu. İthalde alınan KDV'nin TL bazında gerilemiş olması ise oldukça ilginç. Evet, Mart ayında ithalat dolar bazında %3 azaldı. Ancak, TL'deki 1 senelik kayıp dikkate alındığında, ithalde (TL olarak) alınan KDV miktarının en azından nominal olarak azalmaması gerekir.

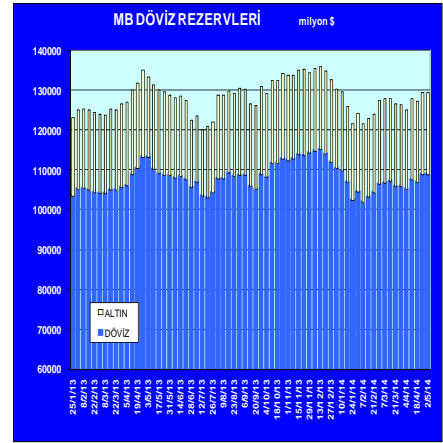
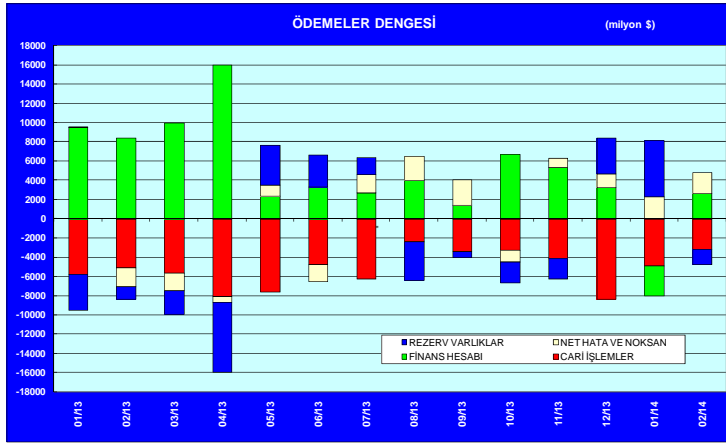
	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak	Şubat	Mart
Gelir Vergisi	18.3%	14.5%	17.2%	21.4%	20.5%	33.9%
Dahilde Alınan KDV	15.2%	18.0%	31.4%	15.7%	24.9%	3.8%
ÖTV - Petrol ve Doğalgaz	11.9%	3.8%	-5.2%	-11.7%	7.9%	-7.3%
ÖTV - Motorlu Taşıtlar	20.8%	28.6%	33.2%	26.3%	-3.1%	2.8%
ÖTV - Dayanıklı Tüketim Malları	50.4%	2.8%	-11.7%	28.7%	3.8%	10.0%
Gümrük Vergileri	12.0%	23.8%	25.4%	44.2%	22.3%	19.0%
İthalde Alınan KDV	5.3%	21.2%	16.1%	38.7%	-0.8%	-3.8%

- Nisan ayına ilişkin Hazine nakit gerçekleştirmeleri bu ay nakit gelirlerin (Mayıs ayına sarkan TL 9.9 milyar da ilave edildiğinde) geçen seneye göre %20 oranında artmış olduğunu gösteriyor. Ancak faiz-dışı giderlerdeki artış bunun da üzerinde: %22.4.

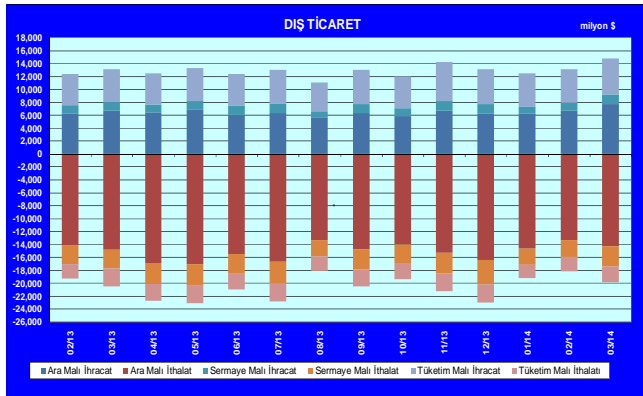
ÖDEMELER DENGESİ ve DIŞ TİCARET

İhracatta belirgin bir ivmelenme var

- Cari işlemler açığı gerilemeye devam ediyor. Şubat ayında açık geçen senenin aynı ayına göre \$ 1.9 milyar gerileyerek \$ 3.2 milyar olarak gerçekleşti. Böylece 12 aylık açık da \$ 62.2 milyar oldu.
- Daha önce de belirttiğimiz gibi, bu sene açığın daralmasında reel dış ticaret gelişmeleri olduğu kadar geçen sene fazladan yapılan \$ 12 milyar dolara yakın altın ithalatının büyük ölçüde ihraç edilecek olması da etkili olacak. (İran'a külçe altın şeklinde ödeme yapılması kanalının artık kapandığını düşünüyoruz. Bu nedenle altınlar BAE gibi İran şirketlerinin hesaplarının olduğu ülkelere değil de, geldiği yer olan İsviçre'ye geri ihraç edilecek.) Nitekim, ilk 3 ayda altın ihracatı \$ 3.5 milyara ulaşırken, ithalat \$ 1.1 milyarda kalmış durumda.
- Ocak'taki çıkışlardan sonra Şubat ayında finans hesabının tekrar pozitifte döndüğü görülmekte. Ancak geçen senenin ilk 4 ayında görülen anormal yüksek miktardaki döviz girişleri ile karşılaştırıldığında son 10 ayda girişlerin düzeyinde önemli bir düşüş olduğu ortada.
- MB rezervlerine bakarak Mart ve Nisan aylarında da nette "finans hesabı" girişleri olduğunu söyleyebiliriz. Grafikten de görüldüğü gibi günlük 50 milyon dolarlık döviz satışına karşılık MB rezervleri döviz zorunlu karşılıkları ve ihracat reeskont kredisi geri dönüşleri ile 2 ay içerisinde 2 milyar dolar gibi bir artış göstermiş.

- Mart ayında ihracat %12.4 artarken, ithalat ise %3.0 azaldı. Altın ticaretini soyutlayarak baktığımızda ise ihracatın %4.4, ithalatın ise %1.0 arttığını görüyoruz. TİM verilerine göre ise Nisanda toplam ihracat artışı %11.5. En çok artış gösteren sektörlerin ise hazır giyim (%17.7), otomotiv (%18.7) ve elektronik-elektrikli aletler (%18.7) sektörleri olduğu görülüyor. TL'ndeki değer kaybının ihracatta görülen bu artışta önemli bir payı olduğu söylenebilir.

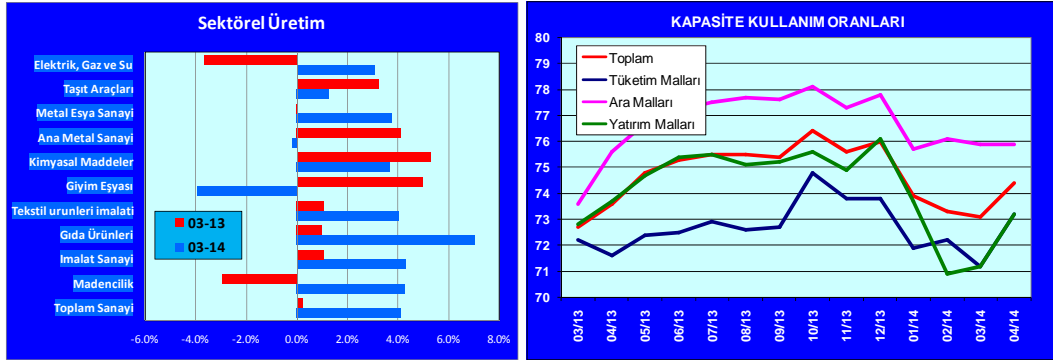

İHRACAT SEKTÖRLERİ	NİSAN		Değişim ('14*'13)
	2013	2014	
I. TARIM	1.687.305	1.852.155	9,8
II. SANAYİ	9.708.643	10.890.114	12,2
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	1.036.318	1.150.509	11,0
Tekstil ve Hammaddeleri	700.826	791.560	12,9
Deri ve Deri Mamulleri	145.413	154.937	6,5
Hali	190.079	204.012	7,3
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.420.982	1.481.923	4,3
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.420.982	1.481.923	4,3
C. SANAYİ MAMULLERİ	7.251.343	8.257.682	13,9
Hazır giyim ve Konfeksiyon	1.316.507	1.549.042	17,7
Otomotiv Endüstrisi	1.766.371	2.097.242	18,7
Gemi ve Yat	29.251	76.354	161,0
Elektrik Elektronik ve Hizmet	916.380	1.087.373	18,7
Makine ve Aksamları	501.862	525.921	4,8
Demir ve Demir Dışı Metaller	558.747	650.095	16,3
Çelik	1.224.394	1.212.789	-0,9
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	290.673	308.705	6,2
Mücevher	165.841	209.980	26,6
Savunma ve Havacılık Sanayi	113.262	134.220	18,5
İklimlendirme Sanayi	357.872	393.931	10,1
Diğer Sanayi Ürünleri	10.183	12.031	18,1
III. MADENCİLİK	401.155	411.461	2,6
Madencilik Ürünleri	401.155	411.461	2,6
T O P L A M	11.797.103	13.153.731	11,5

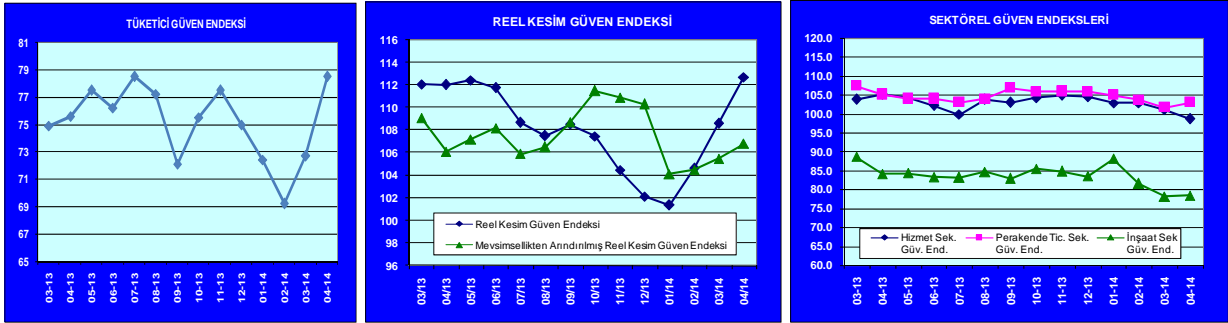
ÜRETİM ve BÜYÜME

İlk çeyrekte GSYH artışı %4'ün üzerinde gelecek

- Martta sanayi üretimi endeksi %4.2 oranında artış gösterdi. (Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimi ise bir ay önceye göre %0.4 azaldı.) Böylece sanayi üretimi ilk 3 ayda azalarak da olsa (%7.1, %4.6, %4.2) artışına devam etti. İlk çeyreğin toplamında ise takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretimindeki artış %5.3 oldu. Buradan da ilk çeyrekte milli hasılanın %4'ün üzerinde artmış bulunduğu rahatlıkla söylenebilir.
- Sanayi üretimine sektörler itibarıyla baktığımızda giyim eşyasındaki azalma ve ana metal sanayindeki durgunluk dışında diğer sektörlerde dengeli bir artış gözlemlenmekte.
- Nisan ayında KKO'larda neredeyse Ekim 2013'den beri süregelen gerilemenin yerini artışlara bıraktığını görüyoruz. Mevsim etkilerinden arındırılmış KKO da bir önceki aya göre 0.7 puan artarak 75 değerine yükselmiş durumda.

- Tüketici güven endeksi Mart ayından sonra Nisan'da da hızlı bir artış göstermiş bulunuyor. Reel kesim güven endeksi de 3 aydan beri yükseliş içinde. Bu endekste ki son ayki artışın tamamen "genel gidişat" konusunda oluşan iyimserlikten kaynaklandığı görülmekte.
- Bu ay sektörel güven endekslerinden perakendede bir miktar artış görülmekte. Hizmet sektöründe ise 5 aydır görülen azalma devam ediyor. Hızlı bir düşüş gösteren inşaat sektöründe bu ay küçük de olsa bir toparlanma göze çarpmakta.
- PMI (Satın Alma Yöneticileri) Endeksi ise Mart'taki 51.7 değerinden Nisan'da 51.1'e geriledi. İç talep zayıf seyrederken, ihracat talebinin daha güçlü olduğu görülüyor.

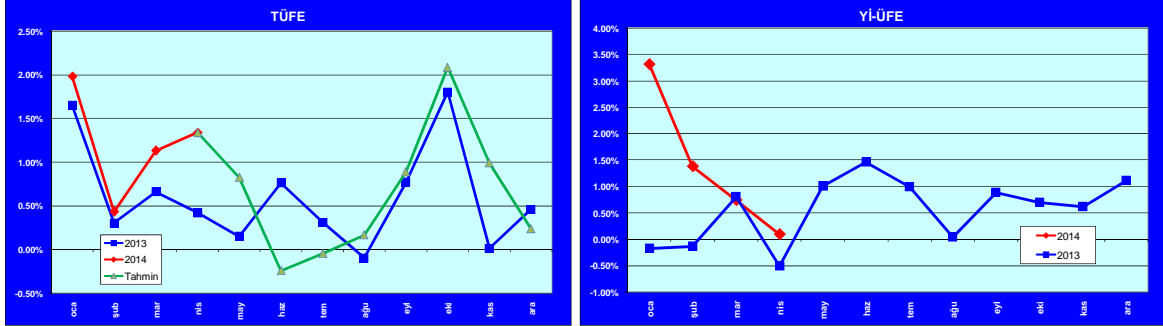

- Her ne kadar yükselen faizler iç tüketimi bir miktar baskılamaktaysa da, ABD'de miktarsal gevşeme programının sonlandırılma sürecinin şimdilik beklendiği ölçüde döviz çıkışına sebebiyet vermemiş olması, cumhurbaşkanlığı seçiminin göreceli netlik kazanması, bunlara paralel olarak güven endekslerinde meydana gelen toparlanmalar ve MB'nın belli bir takvimde faizleri yeniden düşüreceği konusunda oluşmaya başlayan beklentiler gibi nedenlerle büyüme kalan çeyreklerde tahmin edilenden daha iyi gelebilir. Bugünkü veriler ışığında, 2014 büyümesinin %3.5 civarında gerçekleşmesi ihtimal dahilinde gözükmemekte.

ENFLASYON

Enflasyonda bir kayıp sene daha

- Enflasyon bu ay da beklentilerin oldukça üzerinde artmış bulunuyor. Grafikten de görüldüğü gibi, geçen seneye göre makas oldukça açılmış durumda. Nisan'da TÜFE %1.34, Yİ-ÜFE ise %0.09 oranında artış gösterdi. Böylece son 12 aylık enflasyon TÜFE'de %9.38, Yİ-ÜFE'de ise %12.98 oldu. Bu ay enflasyona artış yönünde en büyük katkısı %0.94 ile giyim ve %0.35 ile gıda sektörleri yaptı.

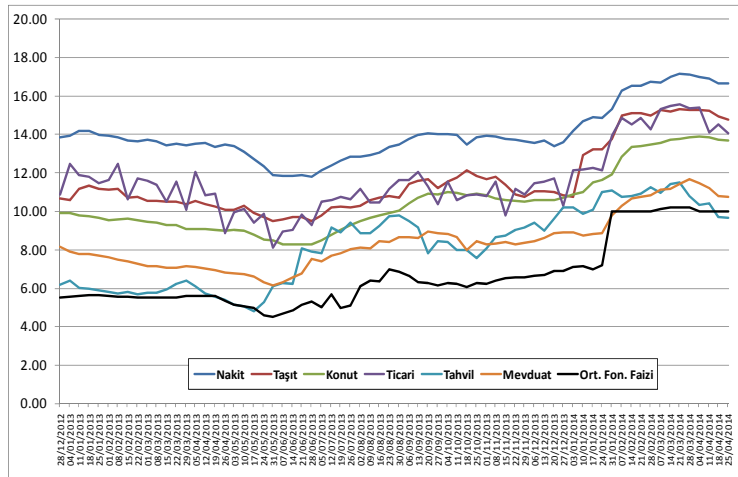

- Esasen Nisan'da TÜFE'nin yüksek gelmesi şaşırtıcı değildi çünkü zaten aylardır artmakta olan çekirdek enflasyon verileri manşet enflasyonun da paralel bir şekilde artmaya devam edeceğinin habercisiydi. Mayıs'ta geçen senenin Mayıs'ına göre enflasyonun daha yüksek gelmesi ve böylece de 12 aylık enflasyonun çift haneli rakamlara çıkması da hemen hemen kesinleşmiş gibi.
- Öte yandan, senenin 2. yarısında faizlerin düşürülerek ekonomik aktivitenin artırılmasının enflasyona etkisi beklenenden daha yüksek olabilir. Senenin kalan aylarında aylık enflasyonun 2005-2013 yılları arasındaki aylık ortalamalar kadar artacağı şeklinde makul sayılabilecek bir varsayım ile (grafikteki yeşil çizgi) sene sonu enflasyonu %10'un üzerine çıkmış olacak.

FAİZLER

Faiz indirimi yavaş ve kademeli olmalı

- Her ne kadar son demeçlerinde MB Başkanı Başçı enflasyon gelişmelerine daha fazla vurgu yapsa da, TL'nin değer kazanmaya devam etmesi durumunda politika faizlerinde indirimde yeşil ışık yakacaktır. Hükümet kanadından gelen baskıların yanısıra, zaten kendisinin de sıcak para girişinin hızlandığı daha önceki dönemlerdeki yaklaşımı da bu yönde olmuştur. Mayıs değil ama Haziran toplantısında bu yönde bir adım atılması çok da şaşırtıcı olmayacak. (Piyasanın beklentisi de bir süredir bu yönde. Gösterge tahvil faizleri %9.1 ile fonlama maliyetinin oldukça altında seyrediyor.)
- Öte yandan, önümüzde ABD'de miktarsal genişlemenin kısılmaya devam edilmesi ve nihayetinde de sonlandırılarak politika faizlerinin kademeli olarak artırılması gibi bir takvim de var. Her ne kadar, bu şartlarda dahi gelişmekte olan ülkelere para çekilmesi çok büyük bir boyutta gerçekleşmeyecek olsa da, QE'nin artırdığı daha önceki dönemlere göre MB'nın faiz indiriminde çok daha ihtiyatlı ve hassas ayarı gözetilen bir yaklaşım (=az ve kademeli bir faiz indirimi) içinde olmasında yarar var.

PARASAL GÖSTERGELER

PARASAL GÖSTERGELER	1	2	3	4	5
(milyon YTL)	25/04/2014	28/03/2014	27/12/2013	1/2	1/3
Dolaşımdaki Para	70,696	70,573	67,756	0.2%	4.3%
Vadesiz TL Mevduatlar	89,891	91,277	94,576	-1.5%	-5.0%
Vadesiz YP Mevduatlar	64,932	67,689	62,999	-4.1%	3.1%
M1	225,519	229,538	225,331	-1.8%	0.1%
Vadeli TL Mevduatlar	451,112	447,786	460,981	0.7%	-2.1%
Vadeli YP Mevduatlar	258,033	260,751	223,740	-1.0%	15.3%
M2	934,664	938,075	910,052	-0.4%	2.7%
Repo	10,024	8,593	5,672	16.7%	76.7%
B Tipi Likit Fonlar	11,431	11,093	11,229	3.0%	1.8%
İhraç Edilen Menkul Değerler	23,040	22,326	24,026	3.2%	-4.1%
M3	979,159	980,087	950,979	-0.1%	3.0%
Dolarizasyon (YP Mev. / M3)	33.0%	33.5%	30.2%	-1.6%	9.4%
Toplam TL Krediler	789,350	786,595	763,155	0.4%	3.4%
Bireysel TL Krediler	330,672	330,787	330,139	0.0%	0.2%
Kurumsal TL Krediler	458,678	455,808	433,016	0.6%	5.9%

EKONOMİK VERİLER

	TEFE (%)	TÜFE (%)	GSMH (%)	İTHALAT (milyon \$)	İHRACAT (milyon \$)
2001	88.6	68.5	-5.7	41,399	31,334
2002	30.8	29.7	6.2	51,554	36,059
2003	13.9	18.4	5.3	69,340	47,252
2004	13.8	9.3	9.4	97,341	63,017
2005	2.7	7.7	8.4	116,352	73,275
2006	11.6	9.7	6.9	137,300	85,300
2007	5.9	8.4	4.7	170,048	107,184
2008	8.1	10.1	0.7	201,800	132,000
2009	5.9	6.5	-4.8	140,775	102,165
2010	8.9	6.4	9.2	185,493	113,930
2011	13.3	10.5	8.8	240,842	134,907
2012	2.7	6.2	2.2	236,544	152,537
2013	7.0	7.4	4.0	251,651	151,869
2014	9.0	8.5	3.0	262,000	166,500

DOLAR	2009	2010	2011	2012	2013	2014
OCAK	1.6424	1.4903	1.6068	1.7725	1.7673	2.2737
ŞUBAT	1.6955	1.5427	1.6005	1.7569	1.7988	2.2168
MART	1.6762	1.5230	1.5437	1.7815	1.8120	2.1596
NİSAN	1.5862	1.4810	1.5214	1.7573	1.7995	2.1193
MAYIS	1.5419	1.5741	1.5935	1.8493	1.8876	
HAZİRAN	1.5321	1.5813	1.6235	1.8152	1.9282	
TEMMUZ	1.4762	1.5118	1.6814	1.7950	1.9343	
AĞUSTOS	1.5028	1.5282	1.7538	1.8198	2.0348	
EYLÜL	1.4841	1.4504	1.8601	1.7939	2.0402	
EKİM	1.4898	1.4370	1.7542	1.8014	1.9930	
KASIM	1.4983	1.5063	1.8498	1.7860	2.0211	
ARALIK	1.5130	1.5450	1.8980	1.7862	2.1343	

EURO	2009	2010	2011	2012	2013	2014
OCAK	2.1128	2.0817	2.1947	2.3372	2.3920	3.0782
ŞUBAT	2.1463	2.0976	2.2132	2.3616	2.3603	3.0532
MART	2.2270	2.0503	2.1927	2.3778	2.3230	2.9753
NİSAN	2.1133	1.9711	2.2605	2.3244	2.3528	2.9305
MAYIS	2.1659	1.9366	2.2954	2.2950	2.4542	
HAZİRAN	2.1627	1.9385	2.3510	2.2852	2.5183	
TEMMUZ	2.0835	1.9691	2.3995	2.2035	2.5654	
AĞUSTOS	2.1461	1.9371	2.5307	2.2860	2.6978	
EYLÜL	2.1715	1.9788	2.5128	2.3196	2.7552	
EKİM	2.2083	1.9841	2.4569	2.3322	2.7249	
KASIM	2.2389	1.9629	2.4636	2.3225	2.7504	
ARALIK	2.1707	2.0650	2.4556	2.3565	2.9397	

YATIRIMLARIN GETİRİLERİ				
	DOLAR	EURO	İMKB	MEVDUAT
MAYIS 2013	4.9%	4.3%	-0.1%	0.5%
HAZİRAN 2013	2.2%	2.6%	-11.3%	0.5%
TEMMUZ 2013	0.3%	1.9%	-3.8%	0.5%
AĞUSTOS 2013	5.2%	5.2%	-9.5%	0.7%
EYLÜL 2013	0.3%	2.1%	12.2%	0.6%
EKİM 2013	-2.3%	-1.1%	4.2%	0.6%
KASIM 2013	1.4%	0.9%	-2.4%	0.6%
ARALIK 2013	5.6%	6.9%	-10.5%	0.7%
OCAK 2014	6.5%	4.7%	-8.8%	0.8%
ŞUBAT 2014	-2.5%	-0.8%	1.1%	0.9%
MART 2014	-2.6%	-2.6%	11.5%	1.0%
MART 2015	-1.9%	-1.5%	5.9%	1.0%
SON 12 AY	17.8%	24.6%	-14.1%	8.7%

İMKB	2009	2010	2011	2012	2013	2014
OCAK	25,934	54,650	63,278	57,171	78,783	61,858
ŞUBAT	24,027	49,705	61,284	60,721	79,334	62,553
MART	25,764	56,538	64,434	62,423	85,899	69,736
NİSAN	31,651	58,959	69,250	60,010	86,046	73,872
MAYIS	35,002	54,384	63,046	55,099	85,990	
HAZİRAN	36,949	54,839	63,269	62,543	76,295	
TEMMUZ	42,643	59,866	62,296	64,260	73,377	
AĞUSTOS	46,551	59,973	53,946	67,368	66,394	
EYLÜL	48,989	65,774	59,693	66,397	74,486	
EKİM	47,184	68,760	56,061	72,529	77,620	
KASIM	45,350	65,350	54,517	66,351	75,748	
ARALIK	52,668	66,004	51,266	78,208	67,802	

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Merkez / İst.		Valikonağı Cad. No:1, Nişantaşı	(212) 373 71 11
İstanbul Kurumsal	Hüseyin Maraş	Dolapdere Cad., No:187, Pangaltı	(212) 233 72 88
Abdi İpekçi / İst.	Ayşenur Kaynak	Abdi İpekçi Cad. No:57, K:7, Nişantaşı	(212) 315 11 33
Bakırköy / İst.	F. Engin Mökay	İncirli Cad. Yeşilada Sok. No: 2	(212) 543 33 67
Bayrampaşa / İst.	Ayhan Cengiz	Abdi İpekçi Cad. No: 69/1, Bayrampaşa	(212) 576 10 10
Çiftelievzi / İst.	Şule Çetinkaya	Bağdat Cad. No:198	(216) 302 69 22
Levent / İst.	Semra Oktayoğlu	Gonca Sok., No:2, Levent	(212) 268 04 30
Moda / İst.	Ercan Osman Koroç	Moda Cad., Rıza Paşa Sok., No:1, Kadıköy	(216) 348 12 73
Pendik / İst.	Gökhan Tüzün	E5 Kaynarca yan yolu, Barış İş Mer. No:34/2	(216) 598 34 89
Ankara	Erdal Polat	Mithatpaşa Cad. No 57-A/B 06420 Çankaya	(312) 431 11 80
Ostim / Ankara	Pınar Karaman (tedv.)	Bağdat Cad. No 354, Yenimahalle	(312) 386 15 71
İzmir	Adnan Özbek	Gazi Bulvarı Köstepen hanı No:68/A	(232) 483 00 42
Adapazarı	Metin Tunç	Orta Mah. Ankara Cad. No:47	(264) 272 69 48
Antalya	Tülay Saatçı	Adnan Menderes Bulv., Erkal Apt. No:7	(242) 243 43 89
Bursa	Nebi Oral	Haşim İşcan Cad., No:1/1,Osmangazi	(224) 220 91 91
Denizli		Saraylar Mah. 2.Ticari Yol No:39	(258) 262 14 72
Eskişehir	Olçay Oktay	Sakarya Cad., No:19	(222) 231 45 31
Gebze	Erkan Kızılcay	Hacı Halil Mah., Millet Cad., No:1	(262) 642 41 79
Mersin	Vahit Yılmazkaya	Cami Şerif Mah., Uray Cad., No:58/A	(324) 233 56 12

TURKISH BANK MÜŞTERİ DESTEK HATTI
(212) 373 73 73
TURKISH BANK (UK) LTD

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Commercial Branch	Vedat Çelik	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
London Branch	Çiğdem Beyköylü	84-86 Borough High Str. London SE1 1LN	(44-207) 403 5656
Harringay	Şule Ahmet	577 Green Lanes, Harringay London N8ORG	(44-208) 348 9600
Palmers Green	Filiz Yazıcıoğlu	391 Green Lanes, London N13 4JG	(44-208) 447 6870
Edmonton	Asya Yaman	Unit 2A, 92-94 Fore St., Edmonton, N18 2XA	(44-208) 887 8080
Lewisham	Ahmet Ali Günay	Lewisham High Street London SE13 5JX	(44-208) 852 3089
Dalston	Suheyra İsmail	121 Kingsland High St. Dalston London E8 2PB	(44-207) 923 3339

TÜRK BANKASI LTD.

ŞUBE	MÜDÜR	ADRES	TEL NO
Lefkoşa/Merkez-kurumsal	Mehmet Salih Havalı	92 Girne Cad.Lefkoşa	(392) 600 33 33
Lefkoşa/Merkez-bireysel	İşıl Göksoylu	92 Girne Cad.Lefkoşa	(392) 600 33 33
Lefkoşa/Köşklüçiftlik	Neşe Gönyeli	Mehmet Akif Cad.Çığır Apt.No2 Köşklüçiftlik	(392) 227 21 15
Lefkoşa/Kaymaklı	Niigün Bayraktar	Kemal Aşık Caddesi, No.66 Kaymaklı	(392) 227 73 80
Lefkoşa/Taşkinköy	Sevda Gençay	Şehit Kemal Ünal Sok. No:104A Taşkinköy	(392) 225 69 03
Lefkoşa/Çarşı	Seyit Ali Mutsuz (sor.)	Belediye Pazarı Yanı	(392) 227 48 25
Gönyeli	Dilek Utlu	Atatürk Cad. Belediye Karşısı, Gönyeli	(392) 223 17 68
G.Mağusa/Merkez	Reşat Gündoğdu	24 Liman Yolu, Gazi Mağusa	(392) 366 90 85
G.Mağusa/Salamis	İnanç Babaliki	Ayluka Mah.,İsmet İnönü Bul.Salamis Yolu	(392) 365 53 67
G.Mağusa/Terminal	Nuray Veziroğlu	Gazi Mustafa Kemal Bulvarı, 28D, Dumlupınar	(392) 366 72 69
Girne/Merkez	Alev Özkandemir	Ziya Rızki Cad., Poltan Palas Apt 8-9-10, Girne	(392) 815 13 60
Girne/Çarşı	Şuruk Çağlar (sor.)	Ramadan Cemil Meydanı, No:1, Girne	(392) 815 21 01
Girne/Karaoğlanoğlu	Hüseyin Alemdar	Karaoğlanoğlu Cad., No:118,Karaoğlanoğlu	(392) 822 40 32
Girne/Karakum	Filiz Tüzmen	Hz. Ömer Cad., Ozanköy Kavşağı Karakum	(392) 815 47 13
Girne/Alsancak	Rüya Yılmaz	206 Karaoğlanoğlu Cad., Girne, Alsancak	(392) 821 33 99
Güzelyurt	Güven Hacımulla	Ecevit Cad., Piyale Paşa Mah. 3-4, Güzelyurt	(392) 714 21 98
Gemi Konağı	Nazlı Erk Cellatoğlu	Ecevit Cad., No:42 Girne	(392) 727 73 52
Ortaköy	Esra Ayalp	Şht.Gzt.Hasan Tahsin cad.16/A blok no:43	(392) 227 04 39
Lefke	Şebnem Atalar	Fadil Nekibzade Cad., No:3, Lefke	(392) 728 75 45
Önder	Yıldan Karamona (sor.)	Bedrettin Demirel Cad. No.87, Lefkoşa	(392) 229 14 20

Eski aylara ait raporlar Turkish Bank web sitesi www.turkishbank.com'dan sağlanabilir.
Abone olmak isteyenler mdh@turkishbank.com adresine e-posta yollayabilirler.

Yazışma Adresi	: Vali Konağı Cad. No:1 Nişantaşı, İstanbul 34371 Türkiye
Telefon	: +90 212 373 63 73
E-posta	: rapor@turkishbank.com veya mdh@turkishbank.com